

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Obiteljsko Uzdržavanje > Malta

Obiteljsko uzdržavanje

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Malta

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje” i „obveza uzdržavanja”? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatak za uzdržavanje?

U Malti se pojam „uzdržavanje” odnosi na iznos koji obveznik uzdržavanja duguje uzdržavanoj osobi u skladu s obvezom uzdržavanja koja proizlazi iz obiteljskog odnosa. Kada odnos potvrdi vjenčanjem ili nevjenčanom zajednicom, svaka stranka u tom odnosu ima obvezu uzdržavati drugu stranku.

Pojam „obveza uzdržavanja” odnosi se na obvezu plaćanja iznosa uzdržavanja koji je obveznik uzdržavanja dužan plaćati uzdržavanoj osobi u opisanim okolnostima. Obveza uzdržavanja postoji bez obzira na to je li utvrđen ukupan iznos uzdržavanja i ne ovisi o tome plaća li se uzdržavanje ili ne.

U članku 3.B Građanskog zakona propisano je da bračni drugovi i bivši bračni drugovi imaju obvezu uzdržavanja jedni prema drugima i da roditelji imaju obvezu uzdržavanja djece. U članku 4. Zakona o izvanbračnoj zajednici propisano je da stranke u izvanbračnoj zajednici imaju ista prava i obveze kao stranke u braku i stoga imaju obvezu jedna drugu uzdržavati i nakon prestanka njihova odnosa, osim ako postoji opravdani razlog za neplaćanje tog uzdržavanja. U iznimnim okolnostima, u skladu s člankom 8. Građanskog zakona djeca imaju obvezu uzdržavanja roditelja ili drugih predaka.

2 Do koje godine dijete može primiti doplatak za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Dijete u načelu ima pravo na uzdržavanje do šesnaeste godine. Međutim, u članku 3.B stavku 2. Građanskog zakona propisano je da i roditelji imaju obvezu na primjeren način uzdržavati djecu ako se ona još školuju ili sudjeluju u redovnom programu obrazovanja, osposobljavanja ili učenja do dvadeset i treće godine. U istom je članku propisano da roditelji moraju uzdržavati djecu ako djeca imaju fizički ili psihički invaliditet, kako je propisano u Jednakim mogućnostima (osobe s invaliditetom).

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Za donošenje odluke o iznosu uzdržavanja i učestalosti plaćanja uzdržavanja potrebno je podnijeti zahtjev Građanskom sudu (Obiteljski odjel).

U tom slučaju sud pokreće postupak imenovanjem posrednika koji će zatim pozvati stranke (ili njihove zastupnike) na sastanak na sudu. Za vrijeme tog sastanka posrednik će pomoći strankama da postignu sporazumni dogovor. Ako se stranke slože oko teksta sporazuma o uzdržavanju, posrednik šalje preslik nacrtu sporazuma predsjedavajućem sucu Obiteljskog suda. Sud preispituje sporazum i ako smatra da nije na štetu niti jedne od stranaka, uključujući uzdržavanu osobu, donosi odluku o nacrtu odluke i stranke mogu taj sporazum potpisati pred javnim bilježnikom.

Ako se stranke tijekom postupka posredovanja ne uspiju dogovoriti o nacrtu sporazuma o uzdržavanju, posrednik će o tome izvijestiti predsjedavajućeg suca Obiteljskog suda kako bi mogao započeti sudski postupak. U tom slučaju Obiteljski sud saslušat će izjave odvjetnika obiju stranaka i donijeti presudu o tom pitanju.

Postupci pred posrednikom besplatni su i stranke ne moraju imati odvjetnika. Međutim, uvijek je bolje zatražiti pravnu pomoć prije sklapanja takvih sporazuma. S druge strane, u sudskim postupcima sudjeluju odvjetnici i nastaju sudski troškovi, osim ako stranke zatraže i dobiju pravnu pomoć.

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Zahtjeve može podnijeti uzdržavana osoba, njezin zastupnik ili djetetov skrbnik. Uzdržavanje djeteta može tražiti osoba koja ima skrbništvo nad djetetom.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Na temelju Pravne obavijesti 396 iz 2003. ([Provedbeni propis 12.19](#)) nadležni sud u obiteljskim stvarima jest Građanski sud (Obiteljski odjel). Stoga Građanski sud (Obiteljski odjel) odlučuje o iznosu uzdržavanja koji se mora plaćati (osim ako je postignut dogovor pred posrednikom).

Ako obveznik uzdržavanja ne plati uzdržavanje, uzdržavana osoba može podnijeti prijavu policiji koja može pokrenuti sudski postupak protiv obveznika uzdržavanja. Taj će se postupak pokrenuti pred Kaznenim sudom.

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Osoba koja želi pokrenuti postupak za uzdržavanje iz inozemstva na temelju primjene Uredbe (EZ) br. 4/2009 mora se obratiti središnjem tijelu Malte koje će, ako to smatra nužnim, pokrenuti postupak pred posrednikom i pred Građanskim sudom (Obiteljski odjel).

Malteško središnje tijelo pomoći će uzdržavanoj osobi pri podnošenju odgovarajućih policijskih prijava kako bi se, u slučaju potrebe, mogao pokrenuti kazneni postupak.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

U skladu s Uredbom (EZ) 4/2009 postupke koji se odnose na uzdržavanje djeteta besplatno pokreće središnje tijelo.

U slučaju uzdržavanja bračnog druga, središnje tijelo pomoći će bračnom drugu u postupcima koji su besplatni, kao što je posredovanje pred Obiteljskim sudom. U slučaju neuspješnog posredovanja, uzdržavana osoba mora tražiti pomoć privatnog odvjetnika koji će pomoći podnositelju zahtjeva pred malteškim sudovima. Sudske pristojbe i troškovi odvjetnika propisani su u Dodatku A [Zakona o organizaciji i parničnom postupku](#) (poglavlje 12. Malteškog zakona). Ako podnositelj zahtjeva za uzdržavanje bračnog druga ispunjuje uvjete za pravnu pomoć propisane u malteškom pravu, središnje mu tijelo u tome pomaže.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili

obiteljske okolnosti promijenjene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Način izračuna iznosa uzdržavanja koje se može dodijeliti razlikuje se od suda do suda jer ovisi o nizu kriterija. Bez obzira na to što postoji formula za izračun uzdržavanja, Građanski sud (Obiteljski odjel) uzima u obzir sljedeće čimbenike:

- i. životni standard obveznika uzdržavanja i uzdržavane osobe i/ili djece;
- ii. trebaju li djetetu dodatna sredstva zbog nedostatka ili potreba koje ima i
- iii. održava li obveznik uzdržavanja kontakte s djetetom.

Moguće je preispitivanje sudske odluke, ali je odluku o uzdržavanju teško izmijeniti, posebno ako se okolnosti nisu promijenile. U slučaju promijenjenih okolnosti (npr. maloljetniku treba viši iznos uzdržavanja zbog dugotrajne bolesti ili je došlo do znatne promjene u iznosu plaće obveznika uzdržavanja), sudovi mogu izmijeniti uvjete uzdržavanja.

Obiteljski sud obično zahtijeva godišnje povećanje iznosa uzdržavanja ovisno o nacionalnoj stopi inflacije. Osim toga, odredba o povećanju uzdržavanja zbog stope inflacije obično se uključuje u sporazum o uzdržavanju sklopljen u postupku posredovanja.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Obveznik uzdržavanja može plaćati uzdržavanje izravno uzdržavanoj osobi u gotovini, čekom ili bankovnim prijenosom. Sud može odlučiti da će se iznos uzdržavanja odbiti od dohotka obveznika uzdržavanja i izravno poslati uzdržavanoj osobi. Potonja mogućnost događa se kada obveznik uzdržavanja ne plaća uzdržavanje redovito.

Ako je središnje tijelo u Malti dobilo upute da pokrene postupak u ime uzdržavane osobe, navedeno tijelo poduzet će korake da potakne obveznika uzdržavanja da novac izravno pošalje uzdržavanoj osobi. Ako obveznik uzdržavanja odbije platiti, pokreće se sudski postupak.

U tom slučaju malteško središnje tijelo tražit će od suda izdavanje nužne privremene mjere radi ovrhe na bankovnim računima obveznika uzdržavanja i slanja novca uzdržavanoj osobi.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Središnje tijelo iskoristit će sve pravne lijekove dostupne u skladu s malteškim pravom. Malteško središnje tijelo prvo će poslati dopis u kojem će navesti da će protiv te osobe biti pokrenut sudski postupak. Ako se ne postupi u skladu s tim dopisom, malteško središnje tijelo tražit će od uzdržavane osobe izjavu i predmet će se uputiti malteškoj policiji kako bi ona mogla postupati protiv obveznika uzdržavanja u skladu s odredbama Kaznenog zakona.

Ako je nužno, malteško središnje tijelo pomoći će podnositelju zahtjeva tako što će odvjetnici, iz odjela za pravnu pomoć ili iz središnjeg tijela, pokrenuti sudski postupak protiv obveznika uzdržavanja radi plaćanja zaostalih iznosa. Ako obveznik uzdržavanja ima redovite prihode, od Suda se može tražiti ovrha dijela prihoda i njihov izravan prijenos obvezniku uzdržavanja. Ako obveznik uzdržavanja ima vrijednu imovinu, ali nema prihoda, sud može prodati imovinu i uplatiti novac središnjem tijelu koje će ga poslati uzdržavanoj osobi.

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

Rok za pokretanje kaznenog postupka zbog neplaćanja uzdržavanja iznosi šest (6) mjeseci. Kazneni postupak ne može se pokrenuti ako obveznik uzdržavanja nije podnio policijsku prijavu u roku od 6 mjeseci od datuma

dospjeća uzdržavanja.

U članku 2156. Građanskog zakona navedeno je da je rok zastare za postupke radi plaćanja uzdržavanja 5 godina.

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Središnje tijelo u Malti pomoći će sljedećim osobama:

- a. uzdržavanim osobama koje žive u Malti i koje moraju tužiti obveznika uzdržavanja u Malti, tražeći obveznika uzdržavanja i olakšavanjem postupka protiv obveznika uzdržavanja (takvi se zahtjevi smatraju „dolaznim predmetima”);
- b. uzdržavanim osobama koje žive u Malti i koje moraju tužiti obveznika uzdržavanja koji živi izvan Malte slanjem zahtjeva drugom središnjem tijelu kako bi ono moglo tražiti obveznika uzdržavanja i tužiti ga.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Ne, to nije moguće.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Ako uzdržavana osoba ima boravište u Malti, a obveznik uzdržavanja u drugoj državi članici, taj obveznik uzdržavanja može tražiti od središnjeg tijela Malte da surađuje sa središnjim tijelom u toj drugoj državi članici kako bi pronašli obveznika uzdržavanja i obavijestili ga o obvezi plaćanja uzdržavanja.

Ako nije donesena odluka o iznosu uzdržavanja, središnje tijelo u Malti trebalo bi se povezati sa središnjim tijelom u toj drugoj državi članici i tražiti pomoć kako bi sudovi ili upravna tijela te države članice mogli donijeti odluku o iznosu uzdržavanja koji će plaćati obveznik uzdržavanja.

Nakon toga, središnje tijelo u Malti trebalo bi se povezati sa stranim središnjim tijelom kako bi dobilo informacije o najboljim mogućim načinima za osiguranje izvršenja te odluke o uzdržavanju, osim ako obveznik uzdržavanja dobrovoljno surađuje.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Podaci za kontakt središnjeg tijela Malte objavljeni su na web-mjestu Pravosudnog atlasa EU-a.

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

U prekograničnim slučajevima uzdržavanja, malteško središnje tijelo pomaže uzdržavanoj osobi iz inozemstva da osigura obvezu uzdržavanja. U tom slučaju malteško središnje tijelo zastupat će uzdržavanu osobu pred svim upravnim tijelima ili pred sudovima ovisno o okolnostima slučaja. Malteško središnje tijelo tražit će ispunjavanje nužnih obrazaca i može tražiti i odobrenje od uzdržavane osobe prije pokretanja sudskog postupka.

Ako uzdržavana osoba od obveznika uzdržavanja zahtijeva naplatu uzdržavanja za bivšeg bračnog druga, besplatna pravna pomoć pružit će se takvoj uzdržavanoj osobi samo ako ona ispunjuje iste kriterije za pravnu pomoć kao i osoba koja ima boravište u Malti.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Podaci za kontakt središnjeg tijela Malte nalaze se u Pravosudnom atlasu EU-a. Središnje tijelo izvršava zadaće koje su iscrpno opisane u odgovoru na pitanje 21., zadaće (i) do (j), odnosno pronalaženje obveznika uzdržavanja, osiguravanje da postoji izvršna odluka protiv obveznika uzdržavanja (a ako je nema, pomoći uzdržavanoj osobi da je ishodi) i pomaganje obvezniku uzdržavanja pri izvršavanju takve odluke.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da, za Maltu je obvezujući Haški protokol iz 2007.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Središnje tijelo pruža besplatne smjernice osobama koje su mu se obratile u vezi s predmetima prekograničnog uzdržavanja. U slučaju zahtjeva osobe koja živi u inozemstvu, malteško središnje tijelo osigurat će toj osobi potrebnu pomoć u skladu s prirodom podnesenog zahtjeva. Ako se zahtjev odnosi na osobnu potporu, malteško središnje tijelo podnositelju zahtjeva daje savjete i opće smjernice.

Ako se zahtjev za uzdržavanje odnosi na djecu, malteško središnje tijelo osigurava besplatno pokretanje sudskog postupka protiv obveznika uzdržavanja.

Ako uzdržavana osoba koja živi u Malti zatraži od malteškog središnjeg tijela pomoć s naplatom uzdržavanja iz inozemstva, malteško središnje tijelo pomoći će toj osobi da pokrene postupak pred sudovima i održava kontakt sa stranim središnjim tijelom u cilju razmatranja ishoda predmeta i razgovora o mogućnosti naplate neplaćenog uzdržavanja.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Svakom su predmetu dodijeljeni službenici kako bi malteško središnje tijelo moglo prosljeđivati zahtjeve, primati zahtjeve, kontaktirati s obveznikom uzdržavanja i uzdržavanom osobom i obavješćivati strano središnje tijelo o napretku svakog predmeta. Službenicima pomažu odvjetnici koji imaju više godina radnog iskustva u obiteljskim i upravnim postupcima.

U slučaju izlaznih predmeta službenik je u izravnom kontaktu s osobom u Malti i inozemnim središnjim tijelom. Obično se dopisivanje obavlja e-poštom i/ili redovnom poštom. Međutim, u nekim se situacijama obavljaju telefonski razgovori sa stranim središnjim tijelom ili osobom koja traži usluge od malteškog središnjeg tijela. U ulaznim predmetima malteško središnje tijelo nastoji uključiti stranku u cijelu korespondenciju između središnjih tijela.

U nastavku su navedene neke mjere koje se poduzimaju u sljedećim okolnostima:

(a) prema potrebi, pružanje ili olakšavanje pružanja pravne pomoći: ako je to potrebno i nužno, središnje tijelo može angažirati odvjetnika koji će zastupati stranku ili može naložiti da stranci pomažu odvjetnici koji nude pravnu pomoć ili drugi odvjetnici, ovisno o okolnostima slučaja;

(b) pomoć u pronalaženju obveznika uzdržavanja ili uzdržavane osobe, posebno u skladu s člancima 61., 62. i 63. Uredbe: u takvim okolnostima središnje tijelo prvo će pretražiti javne baze podataka tražeći registrirane adrese i podatke za kontakt te osobe. Ako je malteškom središnjem tijelu dostavljeno više informacija, ono će u skladu s time provoditi pretraživanje te će se obratiti drugim državnim tijelima tražeći informacije o imovini obveznika uzdržavanja;

(c) pomoć u prikupljanju potrebnih informacija o prihodima i, ako je potrebno, drugim financijskim okolnostima obveznika uzdržavanja ili uzdržavane osobe, uključujući lokaciju imovine, posebno u skladu s člancima 61., 62. i 63. Uredbe: središnje tijelo obratit će se nacionalnom uredu za zapošljavanje kako bi utvrdilo je li ta osoba zaposlena ili nije. Ako je pokrenut sudski postupak protiv obveznika uzdržavanja, središnje tijelo predlaže da odvjetnik koji zastupa uzdržavanu osobu traži od suda da od drugih državnih tijela, kao što su Porezna uprava, Nadležno tijelo za promet i lokalne banke ili neko drugo nadležno tijelo, zatraži da dostave dokaze o prihodima i imovini obveznika uzdržavanja;

(d) poticanje sporazumnih rješenja u cilju dobrovoljnog plaćanja uzdržavanja, ako je to primjereno uporabom posredovanja, mirenja ili sličnih postupaka: prije pokretanja bilo kakve vrste sudskog postupka, malteško središnje tijelo obraća se obvezniku uzdržavanja i potiče pronalaženje sporazumnog dogovora te objašnjava zašto je to uvijek u najboljem interesu osobe. Ako postoji velika vjerojatnost da će se posredovanjem postići rješenje, malteško središnje tijelo upućuje predmet stručnim posrednicima. Međutim, ako nema izgleda da će stranke spor riješiti na prijateljski način, pokreće se sudski postupak;

(e) olakšavanje izvršavanja odluka o uzdržavanju, uključujući zaostatke: malteško središnje tijelo može pokrenuti postupak ili predložiti pokretanje sudskog postupka protiv pojedinog obveznika uzdržavanja u cilju likvidacije imovine obveznika uzdržavanja ili zaprima sudski nalog za ovrhu dijela dohotka;

(f) olakšavanje naplate i brzog prijenosa uzdržavanja: malteško središnje tijelo pokrenut će sudski postupak tražeći od suda da naloži obvezniku uzdržavanja da plati izravno uzdržavanoj osobi. Ako obveznik uzdržavanja ne izvrši takva plaćanja, malteško središnje tijelo, u slučaju alimentacije za dijete, zahtijeva od sudova da izdaju potrebnu privremenu mjeru u cilju ovrhe na imovini obveznika uzdržavanja i slanja naplaćenog iznosa uzdržavanoj osobi. U slučaju uzdržavanja bivšeg bračnog druga, malteško središnje tijelo pomoći će podnositelju zahtjeva u tome uz pomoć privatnih odvjetnika ili putem sustava pravne pomoći;

(g) olakšavanje prikupljanja dokumentiranih ili drugih dokaza, ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1206/2001: ako su potrebni dokument ili podaci već javno dostupni, malteško središnje tijelo prikuplja te podatke i dostavlja ih uzdržavanoj osobi. Ako podaci nisu javno dostupni, podnosi se poseban zahtjev nadležnom tijelu ili subjektu koji ima te podatke. Ako se ti podaci ne mogu otkriti, središnje tijelo može tražiti od suda da naloži davanje takvih podataka na raspolaganje, u skladu s okolnostima predmeta;

(h) pružanje pomoći pri utvrđivanju roditeljstva ako je to potrebno za naplatu tražbina za uzdržavanje: malteško središnje tijelo vodit će podnositelja zahtjeva kroz sudski postupak utvrđivanja roditeljstva i dat će mu informacije o privatnim uslugama potrebnima u takvom postupku, posebno onima koje se odnose na DNA testiranje, ako je primjenjivo.

Ako je potrebno, središnje tijelo pomaže strancu da pronađe zastupnika koji ga u Malti može zastupati u odgovarajućem javnom postupku. U protivnom će o pitanju roditeljstva možda morati odlučivati sudovi i stoga će malteško središnje tijelo samo osigurati pokretanje sudskog postupka kako bi sud mogao odlučiti o tom pitanju;

(i) pokretanje ili olakšavanje pokretanja postupka za ishođenje nužnih privremenih mjera teritorijalne prirode čija je svrha osigurati rješavanje tekućeg zahtjeva za uzdržavanje: ako malteško središnje tijelo sumnja da obveznik uzdržavanja poduzima mjere kako bi pogoršao svoju financijsku situaciju, malteško središnje tijelo osigurava traženje nužnih sudskih privremenih mjera kako bi se obvezniku uzdržavanja zabranilo rasipanje imovine na štetu interesa uzdržavane osobe;

(j) olakšavanje dostave pismena, ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1393/2007: ako su potrebni dodatni podaci o obvezniku uzdržavanja i te podatke može zakonito prikupiti i dostaviti privatna osoba u Malti, malteško središnje tijelo tražit će od svojih zaposlenika da prikupe takve podatke. Podaci se mogu prikupiti od javnih ili privatnih tijela.

Ako je to nužno, malteško središnje tijelo povezuje se s tijelima za slanje ili zaprimanje određenima u skladu s

Uredbom (EZ) br. 1393/2007 kako bi osiguralo primjerenu dostavu određenih pismena.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

■ Posljednji put ažurirano: 16/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.